ਸ੍ਰੀਦੇਵੀ ਦਤਲਾ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3136 ਦਾ 2020)

ਮਾਰਚ 02, 2021

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸਵਰਾ ਰਾਓ ਅਤੇ ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਟ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸੀਮਾਂਕਨ ਐਕਟ, 1963: ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ – ਫੈਸਲਾ:

ਜਿੱਥੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਂਕਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਅਧੀਨ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਕਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ – ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010.

ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ – ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ – ਫੈਸਲਾ: ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਕਿਸੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਬ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਇਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇ – ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 10 ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ – ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010: ਧਾਰਾ 16 – ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚਾਰਨ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ – ਸ਼ਬਦ 'ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ' ਆਪੇਕਸ਼ਿਕ ਹੈ, ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਜੋ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ) – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਅੰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਈ – ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਲਾਵਾ ਮਾਹਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ – ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਸੀ – ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੋਈ ਸਧਾਰਣ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਅਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ, ਜੋ ਉਪਾਯ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹਨ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ

ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਾਂ ਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੀ ਵਿਵੇਕ ਅਧੀਨ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੇ ਸੀਮਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਤਰੱਕ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 18]

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਖਰੀ (60 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ) ਇੱਕ ਐਤਵਾਰ ਸੀ (12.07.2020)। ਅਪੀਲੱਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਛੁੱਟੀ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਮ "ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ" ਜੇਕਰ ਇਹ "ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇ" ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19, 20]

ਐੱਚ.ਐੱਚ ਰਾਜਾ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ [1957] ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ 208 – ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਪੇਕਸ਼ਾਕ□ਤ ਤੱਥ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਰੰਗ ਹਨ, ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਜੋ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਗੱਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਵਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਦਾਂਤ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਤੇ ਜੋ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇ। ਇਹਨਾਂ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕਸਰਤ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਇਨਸਟੈਂਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਫੈਸ ਫਿਰ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਈ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ. ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਸੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਐੱਨਜੀਟੀ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਦਲੀਲ [ਪਾਰਾ 27 ਅਤੇ 28] [297-F-H; 298-ਏ-ਬੀ]

ਸਮਤ. ਪਦਮਾਵਤੀ ਮੋਹਾਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2013) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. 217; ਰਾਮਬੀਰ ਨਰਹਰਗੀਰ ਗੋਸਾਈ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਭਾਸਕਰ ਗਾਧਵੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਨਾਗ 300; ਸੇਵ ਮੋਨ ਰੀਜਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2013) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. 2511; ਐਚ. ਦੋਹਿਲ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਾਹਰ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ (2015) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 680 : [2014] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 424; ਬੀ.ਆਰ.ਐਸ. ਸਟੀਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 782 : [2012] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 583; ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1510; ਹਨੁਮਾਨ ਲਕਸਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2019) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 401 : [2019] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 916; ਕੌਸ਼ਲਯਾ ਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ [1964] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 982; ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਕਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਹੋਂਗੋ ਇੰਡੀਆ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ. (2009) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 791 : [2009] 4

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1197; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਪੈਪੁਲਰ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੋ. (2001) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 470 : [2001] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 619; ਪਟੇਲ ਭਰਾ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ (2017) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 350 : [2017] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 95; ਐਚ.ਐਚ. ਰਾਜਾ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ [1957] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 208; ਮਨੋਹਰ ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਨਿਤਿਨ ਭਾਉਰਾਵ ਪਾਟਿਲ (1996) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 169 : [1995] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 421; ਮੋਹਦ. ਅਯੂਬ ਬਨਾਮ ਉ.ਪ੍ਰ. ਰਾਜ (2009) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 70 : [2009] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1095; ਜੀ. ਰਾਮੇਗੌਡਾ ਬਨਾਮ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਅਫਸਰ (1988) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 142 : [1988] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 198; ਈਸ਼ਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਾਘੁਨਾਥਪੁਰ ਨਾਫਰ ਅਕਾਦਮੀ (2013) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 649 : [2013] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 782; ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲਿਪੋਕ ਆਓ (2005) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 752 : [2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 108; ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਸਰਾ (1975) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 840 : [1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 266; ਐਨ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਮੂਰਤੀ (1998) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 23 : [1998] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 403; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਮਾਨੀ (1996) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 132 : [1996] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1060; ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ (ਐਲ.ਏ) ਬਨਾਮ ਕੇ.ਵੀ. ਅਯਿਸੁੰਮਾ (1996) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 634; ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ (2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 786: [2010] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 376; ਮਨੀਬੈਨ ਦੇਵਰਾਜ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਬ੍ਰਿਹਨ ਮੁੰਬਈ (2012) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 157 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[2014] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 424 ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2012] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 583 ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2019] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 916 ਪੈਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1964] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 982 ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2009] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1197 ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2001] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 619 ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2017] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 95 ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1957] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 208 ਪੈਰਾ 20 ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ

[1995] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 421 ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2009] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1095 ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1988] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 198 ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2013] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 782 ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 108 ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 266 ਪੈਰਾ 24 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3136 ਦਾ 2020.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਸਾਊਥਰਨ ਜ਼ੋਨ ਬੈਂਚ ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ 31.07.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 231 ਦੇ 2017 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 18 ਦੇ 2020 (ਐਸ.ਜ਼ੈਡ.) ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਕੇ. ਐਮ. ਨਟਰਾਜਨ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਮਿਸ. ਅਨੀਤਾ ਸ਼ੇਨੋਯ, ਆਤਮਾਰਾਮ ਨਾਡਕਰਨੀ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਿਸ. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਮਿਸ. ਕਨਿਕਾ ਸੂਦ, ਮਿਸ. ਸੰਜਨਾ ਗ੍ਰੋਸ ਥਾਮਸ, ਮਿਸ. ਅਨਮੋਲ ਗੁਪਤਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਕਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਤਸਲ ਜੋਸ਼ੀ, ਅਰੁਪ ਬੈਨਰਜੀ, ਵਰੁਣ ਵਰਮਾ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਮ. ਐਸ. ਅਨੰਤ, ਅਨਿਰੁਧ ਭਾਟੀਆ, ਈ. ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਾਟ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ." ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਭੋਗਾਪੁਰਮ, ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਈ ਪੰਜਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਤੱਥ ਸਧਾਰਨ ਹਨ: ਪੰਜਵਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਅਰ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਟੈਟਿਊਟਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਈ ਪਰਿਆਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਅ ਮੰਤਰਾਲਾ (ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ." ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਨੂੰ ਅਪਲਾਈ ਕੀਤਾ। ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਆਮ ਜਨਤਾ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਅਤੇ 14.08.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਰਸਾਈ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੋਇਫ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ 14.08.2017 ਨੂੰ। ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਅਰ ਨੇ 13.09.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੈਨਿਕ 'ਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 13.11.2017 ਨੂੰ ਐਨਜੀਟੀ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਨੇ ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਸਮਕਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਚਾਰ ਹੋਈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੱਡੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਕੁਝ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਾਗਜ਼ਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਦੇਰੀ, ਐਨਜੀਟੀ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਐਨਜੀਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

4. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਹਰੇ ਹਨ: ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ "ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।" ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ – ਮਿਸ ਅਨੀਤਾ ਸ਼ੇਨੋਯ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੋਇਫ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ/ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਅਰ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਦੈਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ

ਪਰਿਆਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ("ਈਸੀ") ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸਕਾਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

5. ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਬੇਮਾਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਸਰ, ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਪਨ ਜਾਂ ਜੋ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਆਵਰਣ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਪਰੀਤ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਐਨਜੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਅਤੇ ਪੜੋਸੀ ਇਲਾਕੇ ਨਿਊ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਸੀਮਾ) 14.08.2017 ਤੋਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੋਏਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅੱਪਲੋਡ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੌਂਵੇ ਦਿਨ ਦੀ ਅਵਧੀ 12.11.2017 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਐਤਵਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਐਤਵਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉੱਤੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਦਿਨ ਸਮਾਂ ਦੇ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਟਰਮੀਨਸ ਕੁਓ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

7. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੀ ਰਾਏ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣ ਸਮੇਂ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਾਂ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਇਕਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਕੋ ਇਕ ਉਪਾਯ ਅਪੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਹਰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਵਿੱਚ ਸਮਤਿ. ਪਦਮਾਵਤੀ ਮੋਹਪਾਤਰਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ2SUPERSCRIPT ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਨਾਗਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਮਬੀਰ ਨਰਹਰਜੀਰ ਗੋਸਾਈ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਭਾਸਕਰ ਗਡਾਵਾਘਾ3SUPERSCRIPT ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੋਏਫ ਨੇ 14.08.2017 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਅੱਪਲੋਡ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਧਾਰਹਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੋਏਫ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਰਧਾਰਕ ਹੈ ਲਈਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਓਆਈ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਅਧੀਨ ਫਰੇਮਡ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੂਚਨਾ, 2006 ਅਧੀਨ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁਣ ਸਭ ਨੂੰ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਕੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 7(ਏ) ਤੋਂ ਸ਼ਡਿਊਲ (ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ।

9. ਯੂਓਆਈ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੂਚਨਾ, 2006 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,

ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਅਪਲੋਡਿੰਗ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। 14.08.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ 21.08.2017 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 24.08.2017 ਨੂੰ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਨਿਰਾਧਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵ ਮੋਨ ਰੀਜਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ[4]SUPERSCRIPT ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

10. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਆਖਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਸੀਮਾਂਕਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 30 ਦਿਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੇ ਬਿਨਾਹ ਲਈ ਹੋਰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਿਰਫ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਾਧਾ ਵਿੱਚ ਸੀ।

11. ਮਿਸਟਰ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਕੈਂਟ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਕੈਂਟ, ਅਰਥਾਤ ਮੈਸਰਜ਼ ਭੋਗਾਪੁਰਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਅਰਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਏਅਰਪੋਰਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੱਖਿਆ ਏਅਰਪੋਰਟ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਐਚ. ਦੋਹਿਲ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨਾਹਰ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਲਿਮਿਟਿਡ[5]SUPERSCRIPT 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪੀੜਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਬੀਆਰਐਸ ਸਟੀਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਰਾਜਸਥਾਨ[6]SUPERSCRIPT 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

12. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਣਗੌਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਖੋਜ

13. ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ, ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ 167 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"16. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। -ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪੀੜਤ ਹੈ,-

(ਅ) ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਣੀ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 (6 ਦਾ 1974) ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,

(ਬ) ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 (6 ਦਾ 1974) ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,

(ਸੀ) ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪਾਣੀ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 (6 ਦਾ 1974) ਦੀ ਧਾਰਾ 334 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ,

(ਡੀ) ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਾਣੀ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਸੈਸ ਐਕਟ, 1977 (36 ਦਾ 1977) ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,

(ਈ) ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ 1980 ਦੇ ਜੰਗਲ (ਸੰਰਕਸ਼ਣ) ਐਕਟ, 1980 (69 ਦੇ 1980) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ;

(f) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਰਿਤ ਅਧਿਕਰਣ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1981 ਦੇ ਹਵਾ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 (14 ਦੇ 1981) ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ;

(g) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਰਿਤ ਅਧਿਕਰਣ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1986 ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 (29 ਦੇ 1986) ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ;

(h) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਰਿਤ ਅਧਿਕਰਣ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 (29 ਦੇ 1986) ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼;

(i) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਰਿਤ ਅਧਿਕਰਣ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 (29 ਦੇ 1986) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼;

(j) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਰਿਤ ਅਧਿਕਰਣ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੈਵ ਵਿਵਿਧਤਾ ਐਕਟ, 2002 (18 ਦੇ 2003) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੈਵ ਵਿਵਿਧਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਜੈਵ ਵਿਵਿਧਤਾ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਹੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਅਧਿਕਤਮ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

14. ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦ ਜਟਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕੋਲੋਜੀ, ਕੈਮਿਸਟਰੀ, ਬਾਇਓਲੋਜੀ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਬੰਧ, ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਿ) ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਨਿਆਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੈਟਅਪ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੰਗਲਾਂ, ਜੈਵ ਵਿਵਿਧਤਾ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਵਾਦ ਜਟਿਲ ਹਨ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਵੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ (ਜਿਸਨੂੰ ਸਟਾਕਹੋਮ ਸੰਮੇਲਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), 1972 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਸਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਰੀਓ ਦੇ ਜਨੇਰੋ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਉੱਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰੀਓ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਦਾ ਵੀ ਹਸਤਾਖਰਕਰਤਾ ਹੈ। ਰੀਓ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਅਸਰਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਸਬੰਧੀ ਉਚਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਾਨ

15. ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ & ਹੋਰਾਂ8 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੰਕੀਰਣ, ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਲਾਬਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਜਾਂ ਵਿਲੋਪਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਹਨੂਮਾਨ ਲਕਸਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ9 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਹੋਏ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ:

“ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਅਤੇ ਮਾਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੋਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਆਇਕ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਇੰਟਰਫੇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

16. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ, ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰੇਟ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬੇ ਸਮੇਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ, ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤਜਰਬਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਹਨੂਮਾਨ ਲਕਸਮਣ ਅਰੋਸਕਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਗੋਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਮੈਰਿਟ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

17. ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸੁਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹਨ, ਕਿ ਕੀ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦ□ਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਨਰਲ ਕਲੋਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ

18. ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ, ਜੋ ਉਪਚਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹਨ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।10SUPERSCRIPT

ਉਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

29. ਬਚਾਅ।—(1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ 1872 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨਟ੍ਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 (9 ਦੇ 1872) ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ।

(2) ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀਆਂ ਮਿਆਦਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਪੀਲਾਂ ਜੋ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਧਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਸੀਮਾਂਕਣ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।11$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾਂਕਣ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾਯਕ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਧਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ, ਅਰਥਾਤ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਹਿਲੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਗਈ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਖਰੀ (60 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ) ਇੱਕ ਐਤਵਾਰ ਸੀ (12.07.2020)। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਯੂਨੀਅਨ, ਨੇ ਇਸ ਤਰਕ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

20. ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 189712$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ ਕਿਸੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਛੁੱਟੀ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਮ "ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ.." ਜੇ ਇਹ "ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾਵਾਂ 4 ਤੋਂ 24 (ਸਮੂਹ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਖਾਸ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।"

ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ 1964 (4) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 982; ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਦਾ ਕਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਹੋਂਗੋ ਇੰਡੀਆ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ. (2009) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 791; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪੌਪੁਲਰ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੋ. (2001) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 470; ਪਟੇਲ ਭਰਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ਼ ਆਸਾਮ (2017) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 350

“20. ਸਮਾਂ ਦਾ ਗਣਨਾ.— (1) ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਫਿਰ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਉਸ ਦਿਨ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਬੰਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਲਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਇਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾਂਕਣ ਐਕਟ, 1877, ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ।

(2) ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਜਨਵਰੀ, 1887 ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐੱਚ.ਐੱਚ. ਰਾਜਾ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ13SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"5. ... ਜਿਥੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਕੰਮ ਉਸ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਇਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇ, ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋਵੇ।"

21. ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ14SUPERSCRIPTਨੇ ਇਸੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਿਓ ਵਿਗੋਰ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਿਓ ਵਿਗੋਰ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ।

ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ

22. ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਅਨੁਸਾਰ "ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ" ਕੀ ਹੈ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਕੈਂਟ ਦਾ ਯਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਪਰ ਸੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ, ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਕੀ ਹੈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਭਰਪੂਰ ਸ੍ਰੋਤ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ।

23. ਜੀ. ਰਾਮੇਗੌਡਾ ਬਨਾਮ ਲੈਂਡ ਏਕਵਿਜ਼ੀਸ਼ਨ ਅਫਸਰ15SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਵੇਂਕਟਾਚਲੀਆ, ਜੇ. ਨੇ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ:

"14. ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਦੇਖੋ ਰਾਮਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰੇਵਾ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟੇਡ [AIR 1962 SC 361 : (1962) 2 SCR 762] , ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਦੇਵੀ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਕੁੰਤਲ ਕੁਮਾਰੀ [AIR 1969 SC 575 : (1969) 1 SCR 1006], ਕੋਨਕੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ [(1979) 4 SCC 365 : 1979 SCC (Cri) 996 : (1979) 3 SCR 694], ਮਾਤਾ ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਏ. ਨਾਰਾਯਣਨ [(1969) 2 SCC 770 : (1970) 2 SCR 90] ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ (LA) ਬਨਾਮ ਕਟੀਜੀ [(1987) 2 SCC 107 : 1989 SCC (Tax) 172], ਆਦਿ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਕੋਈ ਸਾਮਾਨਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ, ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਬੇਅਮਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ 'ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ' ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਿੱਥੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕੋਈ ਘੋਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਬੋਨ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਯੋਗ ਹੈ ਦੇਰੀ।"

24. ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਈਸ਼ਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ ਬਨਾਮ ਰਘੁਨਾਥਪੁਰ ਨਾਫਰ ਅਕਾਦਮੀ16SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ17SUPERSCRIPT ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਖਤ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਾਨਕ ਦੀ ਅਪਣਾਈ ਕਦੇ ਕਦੇ ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਇੰਪ੍ਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ18SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"16. ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਸਖਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।"

25. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

26. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਮਨੀਬੇਨ ਦੇਵਰਾਜ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਬ੍ਰਿਹਨ ਮੁੰਬਈ, ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗੀ; ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦੀ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇੱਕ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਆਧਾਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਬਰਾਬਰ ਹੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ “ਸਫਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।” ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

“24. ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ‘ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ’ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਰੰਗ ਮਿਲੇਗਾ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦੇ ਸੁਭਾਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਲਈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਸਚਾਈ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਝੂਠਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕਪੂਰਣ ਅਭਿਆਸ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।”

27. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਆਪੇਕਸ਼ਿਕ ਹੈ, ਤੱਥ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਜੋ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਗੱਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਵਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਦਾਂਤ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸਚਾਈ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਲਾਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ।

28. ਇਹਨਾਂ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਣਾ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕਸਰਤ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਇਕਾਈ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰਜ ਦੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਦੇ ਕਦੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਲਾਈਕੈਂਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੋਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਈ।

29. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਦਮ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨ-ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ.) ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜਿਹਾ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਸਰਲੀਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ – ਮਾਹਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਮੰਡੇਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਕਸਰਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਕੰਡੋਨੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਕੀਰਣ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਸਧਾਰਣ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਸ ਦਾ ਪਰਿਆਵਰਣ ਨੂੰ ਅਟੱਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵਿਤ ਚੋਟ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਇਕ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

30. ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁਣ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੀਆਂ, ਜੋ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate